

Propozycja rocznego rozkładu materiału z planem wynikowym

W osiągnięciach ponadpodstawowych zawarte są osiągnięcia podstawowe.

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody b) formy c) środki dydaktyczne
Rozdział I. Narodziny epoki nowożytnej – koniec wieku XV i wiek XVI					
1. Narodziny humanizmu i renesans	1	a) N. Machiavelli, T. Morus, M. Kopernik, J. Gutenberga, Erazm z Rotterdamu, M. Cervantes c) humanizm, renesans, utopia, mecenat, teocentryzm, antropocentryzm; związki między starożytnością a humanizmem, poglądy humanistów, zmiany społeczno-gospodarcze przełomu XV i XVI w.	Zna: osoby, pojęcia. Rozumie: na czym polegały związki między starożytnością a humanizmem; zmiany społeczno-gospodarcze przełomu XV i XVI w. Potrąfi: wyjaśnić poglądy humanistów, ornowić zmiany społeczno-gospodarcze przełomu XV i XVI w., wymienić twórców i ich dzieła, posługiwać się mapą	– wskazuje na związki między idealami głoszonymi przez twórców starożytnych a humanistami – wykorzystuje tekst źródłowy do analizy zagadnień	a) wykład ilustracyjny frag. <i>Utopii</i> , <i>Księcia</i> ; ilustracjami; praca z tekstem źródłowym – wspólnym frontem b) podręcznik, albumy, mapa Europejskiej, zeszyt ćwiczeń
2. Wielcy artyści renesansu	1	a) Michał Anioł, Leonardo da Vinci, Rafael Santi, A. Dürer, H. Bosch, P. Bruegel c) styl renesansowy, arcydzieła malarstwa, rzeźby, architektury	Zna: główne założenia kultury renesansu, zna artystów – malarzy, rzeźbiarzy, architektów i ich dzieła. Rozumie: znaczenie hasła „Człowiekiem jestem i nic, co ludzkie, nie jest mi obce”. Potrafi rozpoznać styl renesansowy i go opisać.	– rozumie przesłanie renesansu – wyjaśnia, na czym polegała oryginalność sztuki niemieckiego i niderlandzkiego renesansu	a) rozmowa nauuczająca, praca z podręcznikiem b) ilustracje, foliogramy, mapa, zeszyt ćwiczeń, podręcznik, tekst źródłowy

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiagania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
3. Wielkie odkrycia geograficzne	2	a) Henryk Żeglarz, Vasco da Gama, K. Kolumb, A. Vespucci, F. Cortez, F. Pizarro, F. Magellan, J. Cabot b) 1488, 1498, 1492, 1519–1522 c) przyczyny i skutki odkryć geograficznych, kolonizacja, kolonie, Ameryka łacińska, Metysi, Mulaci, Indianie	Zna: nazwiska podróżników, odkryte lądy, jedną z czwór czasowych wydzielających średniowiecze. Rozumie: znaczenie odkryć. Potrąfi: wyjaśnić przyczyny i skutki odkryć geograficznych, posługiwać się pojęciami, lokalizuje na mapie i na osi czasu.	– wymienia i lokalizuje na mapie szlaki i żeglarzy w kolejności odkryć i wypraw – potrąfi omówić przyczyny i skutki wypraw	a) pogadanka, projekcja frag. filmu „Kolumb odkrywca”, b) podręcznik, mapa, ilustracje, film z 1992 r. w reż. J. Gliena, zeszyt ćwiczeń
4. Początki reformacji	1	a) Savonarola, J. Hus, M. Luter, U. Zwingli b) 1517 c) przyczyny reformacji, przemiany światopoglądowe, bulla, nepotyzm, symonia, ekskomunika, celibat, odpusty, banicja	Zna: daty, osoby, pojęcia, religijne, społeczne i polityczne przyczyny reformacji. Rozumie: istotę przemian światopoglądowych. Potrąfi: posługiwać się pojęciami, lokalizuje na mapie kraje, w których szerzyła się reformacja, wyjaśnia przyczyny reformacji.	– omawia przemiany światopoglądowe w społeczeństwie chrześcijańskim a) pogadanka, praca z tekstem źródłowym, z podręcznikiem	a) pogadanka, praca z tekstem źródłowym, z podręcznikiem b) ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń, podręcznik, tekst źródłowy
5. Wyznania reformowane	1	a) Jan Kalwin, Henryk VIII b) 1534, 1563 c) cechy charakterystyczne luteranizmu, kalwinizmu i anglikanizmu: predestynacja, zbory, protestanci, ewangelicy, anglikanie, pastorzy, zbory	Zna: daty, osoby, przyczyny; rozłamu w kościele katolickim. Rozumie: różnice wyznaniowe. Potrąfi: wyjaśnić, czym różniły się nowe wyznania od wyznania katolickiego.	– wyjaśnia koncepcje religijne – omawia wyznania luteranckie, kalwinizm i anglikanizm, wykorzystując tekst źródłowy	a) rozmowa naucząca, praca w grupach, praca z tekstem źródłowym b) mapa, podręcznik, tekst źródłowy, ilustracje, zeszyt ćwiczeń
6. Konflikty religijne w Europie w XVI i XVII wieku	1	a) T. Münzer, M. Servet, Maria Tudor, Elzbieta I, Henryk Burbon, Wależusze b) 1524–1525, 1555, 1572, 1581, 1598 c) rozwój reformacji i konflikty religijne, powstanie Niderlandów, hugenoci, baptyści, purytanie, kwakrzy	Zna: rolę, jaką w szerzeniu reformacji odegrali Münzer, Servet, a także przyczyny zwycięstwa Kościoła anglikańskiego. Rozumie: konsekwencje wynikające z wprowadzenia reformacji.	– omawia konflikt między protestantami a katolikami w Cesarstwie Niemieckim, Francji i Anglii,	a) pogadanka, praca z tekstem źródłowym w grupach b) podręcznik, mapa, ilustracje,

7. Kontrreformacja i reforma katolicka	1	a) I. Loyola, Giordano Bruno b) 1545–1563, 1534 c) reformy w Kościele katolickim, sobór trydencki, liturgia katolicka, kontrreformacja, herezja, inkwizycja. <i>Indeks ksiąg zakazanych</i> , jezuita	<p>Potrąfi: wyjaśnić zasadę „czy kraj tego religia”; lokalizować na mapie, posługiwać się pojęciami.</p> <p>Zna: daty, osoby Rozumie: cele wprowadzanych reform; rolę zakonu jezuitów w obronie Kościoła katolickiego. Potrąfi: wymienić decyzje soboru trydenckiego; wyjaśnić, na czym polegała Kontrreformacja; posługiwać się pojęciami i mapą.</p>	<p>wykorzystując tekst źródłowy</p> <p>– ocenia i uzasadnia znaczenie reform w Kościele katolickim</p>	tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń
8. Przemiany społeczno-gospodarcze w Europie w XVI wieku	1	a) rozwój gospodarki, postęp w rolnictwie, przemiany społeczne, dualizm gospodarczy, trójpolówka, koło wodne, rewolucja cen, popyt, kredyt, bank, weksel, giełda, system nakładczy, manufaktura	<p>Zna: przyczyny postępu w rolnictwie, zastosowanie koła wodnego, trójpolówki. Rozumie: co to jest rewolucja cen, system nakładczy. Potrąfi: wyjaśnić, na czym polegał dualizm, pojęcia, omówić postęp w rolnictwie i gospodarce.</p>	<p>– omawia przyczyny i konsekwencje rewolucji cen dla rozwoju gospodarczego Europy; przemiany społeczne w wyniku rozwoju gospodarczego</p>	a) pogadanka, praca w grupach, praca z podręcznikiem b) podręcznik, ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń
Rozdział II. Rzeczpospolita Złotego Wieku – XVI wiek					
1. Państwo polsko-litewskie w XVI wieku	1	a) Zygmunt Stary, Albrecht Hohenzollern, Władysław Jagiellończyk, cesarz Maksymilian, Stefan Batory b) 1519–1520, 1525, 1526, 1533, 1582 c) pozycja Polski nad Bałtykiem, polityka dynastyczna Jagiellonów, hołd pruski, sekularyzacja, lenno, unia personalna	<p>Zna: daty, władców polskich i ich rolę w kształtowaniu pozycji kraju nad Bałtykiem. Rozumie: politykę dynastyczną Jagiellonów. Potrąfi: omówić pozycję Polski na mapie Europy, politykę dynastyczną Jagiellonów, posługiwać się mapą, wyjaśnić pojęcia, zinterpretować tekst źródłowy.</p>	<p>– ocenia znaczenie hołdu pruskiego dla zachowania pokoju na północy</p> <p>– omawia stosunki Polski z Rosją i Turcją w XVI w.</p>	a) rozmowa nauuczająca, praca z tekstem źródłowym b) podręcznik, mapa, <i>Poczet królów i książąt polskich</i> , tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody b) formy c) środki dydaktyczne
2. Gospodarka i społeczeństwo Rzeczypospolitej w XVI wieku	1	a) rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, ograniczenia praw mieszczan i chłopów, folwark, pańszczyzna, poddaństwo, patrycjat, pospołstwo, plebs, rada miejska, ława miejska, taksy wojewódzkie	<p>Zna: przyczyny rozwoju gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej. Rozumie: na czym polegała gospodarka folwarczno-pańszczyźniana. Potrąfi: wyjaśnić, w jaki sposób ograniczono prawa chłopów i mieszczan; posługiwać się pojęciami.</p>	<p>– ocenia wpływ rozwoju gospodarczego Polski na poziom życia ludności</p> <p>– porównuje rozwój gospodarczy Rzeczypospolitej z rozwojem Europy Zachodniej</p>	<p>a) pogadanka, praca w grupach zadaniowych</p> <p>b) podręcznik, ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń</p>
3. Demokracja szlachecka w Rzeczypospolitej	2	a) Kazimierz Jagiellończyk, Jan Olbracht, Aleksander, Zygmunt Stary, Zygmunt August b) 1454, 1493, 1505 c) ograniczenie władzy królewskiej i wzrost znaczenia szlachty, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, senat, sejmik, przywilej, poseł, senator, elekcja, nobilitacja, królewski ruch egzekucyjny	<p>Zna: daty, władców polskich z dynastii Jagiellonów, najważniejsze przywileje szlacheckie z XV w., skład sejmu walnego. Rozumie: założenia ruchu egzekucyjnego i jego znaczenie. Potrąfi: wyjaśnić, na czym polegało ograniczenie władzy monarchy i wzrost znaczenia szlachty; posługiwać się pojęciami i interpretować tekst źródłowy.</p>	<p>– wyjaśnia rolę sejm walnego w państwie polskim</p> <p>– omawia znaczenie wybranych przywilejów dla ukształtowania się demokracji szlacheckiej</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, praca z tekstem źródłowym, metaplan, wyrm, metaplan,</p> <p>b) podręcznik, mapa „Polska i Litwa w XVI w.”, <i>Poczet królów i książąt polskich, Słownik Języka polskiego</i></p>
4. Rzeczypospolita państwem bez stosów	1	a) J. Łaski, P. Skarga, St. Hozjusz; b) 1573, 1596 c) rozwój reformacji w Rzeczypospolitej; fenomen polskiej tolerancji religijnej; stosunek Kościoła katolickiego do reformacji; judaizm, monofizytyzm, bracia czescy, bracia polscy, arianie, konfederacja warszawska, unia brzeska, unia, kościół prawosławny	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: na czym polegał fenomen polskiej tolerancji religijnej. Potrąfi: omówić stosunek Kościoła katolickiego do reformacji i przedstawić wyznania religijne na ziemiach polskich; lokalizuje na mapie.</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny rozwoju reformacji w Rzeczypospolitej</p> <p>– wskazuje grup społecznych, które przyjęły kairinizm i luteranizm</p> <p>– ocenia skutki kontreformacji na terenie Rzeczypospolitej</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, praca z tekstem źródłowym, mapa</p> <p>b) podręcznik, mapa „Polska i Litwa w XVI w.”, <i>Poczet królów i książąt polskich</i>, tabela zadaniowa, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń</p>

<p>5. Kultura renesansowa w Rzeczypospolitej</p>	<p>2</p>	<p>a) Zygmunt Stary, Bona, M. Rej, J. Kochanowski, A. F. Modrzewski, M. Kopernik b) rozwój kultury renesansowej w Rzeczypospolitej, twórcy polskiego renesansu: mecenas, zabytki</p>	<p>Zna: twórców polskiego renesansu i ich dzieła. Rozumie: wpływ renesansu europejskiego na rozwój polskiej sztuki i kultury. Potrafi: wyjaśnić, czym charakteryzował się styl renesansowy, czynniki, które wpłynęły na rozwój literatury w języku narodowym, posługując się mapą.</p>	<p>– omawia najważniejsze dzieła renesansowe w Polsce – omawia budowlę renesansowe znajdujące się w jego najbliższej okolicy</p>	<p>a) pogadanka, projekcja wybranego frag. filmu „Renesans w Polsce” b) ilustracje, fragmenty filmu, wydruki, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>6. Unia lubelska</p>	<p>1</p>	<p>a) Zygmunt II August b) 1569 c) przyczyny i skutki zawarcia unii lubelskiej, społeczeństwo Rzeczypospolitej, unia realna, unia personalna, inkorporacja</p>	<p>Zna: datę zawarcia unii lubelskiej, tereny włączone do Rzeczypospolitej, postać króla. Rozumie: czynniki, które zadecydowały o podpisaniu unii. Potrafi: wyjaśnić okoliczności, które skłoniły magnatów polskich do zawarcia unii; wymienić narody i wyznania istniejące na terenie Rzeczypospolitej po zawarciu unii; lokalizować na mapie.</p>	<p>– omawia i analizuje konsekwencje zawarcia unii realnej dla Korony i Litwy, z wykorzystaniem tekstu źródłowego</p>	<p>a) rozmowa nauuczająca, praca z tekstem źródłowym, praca z mapą b) podręcznik, ilustracje, mapa, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>7. Rzeczypospolita za panowania pierwszych wlad-ców elekcyjnych</p>	<p>1</p>	<p>a) Henryk Walezy, Stefan Batory, Anna Jagiellonka, Jan Zamojski, Zygmunt III Waza b) 1572, 1573 c) sytuacja w Rzeczypospolitej po śmierci Zygmunta Augusta, uzależnienie królów elekcyjnych od szlachty, czynniki decydujące o wyborze obywateli na wlad-ców Rzeczypospolitej; wolna elekcja, pacta conventa, przykazy henrykowski, piechota wybrannecka, rokosz Zebrzydowski</p>	<p>Zna: kolejnych wlad-ców elekcyjnych, datę pierwszej elekcji. Rozumie: rolę Jana Zamojskiego w kolejnych elekcjach, uzależnienie monarchów od szlachty. Potrafi: wyjaśnić, jakie czynniki zadecydowały o wyborze Henryka Walezy, Stefana Batorygo i Zygmunta III Wazy na królów Rzeczypospolitej; omówić reformy Stefana Batorygo, posługując się mapą i pojęciami.</p>	<p>– omawia politykę wewnętrzną i zewnętrzną prowadzoną przez Stefana Batorygo i Zygmunta III Wazę – ocenia stopień uzależnienia królów od magnatów polskich, analizując teksty źródłowe</p>	<p>a) rozmowa nauuczająca, wybrany fragment filmu „Królowa Margot” dotyczący przybycia polskich ambasadorów na dwór francuski b) podręcznik, mapa, film z 1994 r. w reż. P. Chéreau, ilustracje, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>Powtórzenie wiadomości z rozdziałów I i II</p>	<p>1</p>				
<p>Praca klasowa</p>	<p>1</p>				

Rozdział III. Europa i Polska w XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku					
Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
1. Europa Zachodnia w XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku	1	a) Ludwik XIII, Ludwik XIV, A. Richelieu, J. Mazarin, O. Cromwell, Karol I, Stuartowie b) lata 1618–1648 c) przyczyny i konsekwencje wojny trzydziestoletniej, narodziny monarchii absolutnej we Francji, monarchii parlamentarnej w Anglii; monarchia absolutna, monarchia konstytucyjno-parlamentarna, intencja, „Państwo to ja”, „Król Słońce”, lord protektor, władza absolutna	Zna: daty, władców Francji i Anglii, wydarzenia wojny trzydziestoletniej. Rozumie: rolę, jaką odegrali Richelieu, Mazarin, Cromwell. Potrąfi: podać przyczyny i konsekwencje wojny trzydziestoletniej; wyjaśnić jak doszło do ukształtowania się monarchii absolutnej we Francji i konstytucyjno-parlamentarnej w Anglii; posługiwać się mapą i pojęciami.	– charakteryzuje strukturę monarchii absolutnej we Francji i monarchii parlamentarnej w Anglii, wskazując podobieństwa i różnice	a) rozmowa nauczająca, praca z filmem (projekcja wybranych fragmentów np. filmu „Trzej muszkietierowie”) b) podręcznik, ilustracje, film z 1993 r. „Trzej muszkietierowie” w reż. S. Hereka, teksty źródłowe, zeszyt ćwiczeń
2. Sąsiedzi Rzeczypospolitej w XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku	1	a) Piotr I, Karol XI, Mehmed IV, Fryderyk Wilhelm, Fryderyk I b) 1648, 1657, 1683, 1700–1721, 1701 c) Rosja potęgą europejską, upadek znaczenia politycznego Szwecji i Turcji, Prusy państwem militarnym; wojary, Smuta, car, cerkiew, janczarowie	Zna: daty, pojęcia, postacie, władców państw sąsiadujących z Rzeczypospolitą. Rozumie: przyczyny wzrostu potęgi Rosji i Prus, upadku politycznego Turcji i Szwecji. Potrąfi: wyjaśnić czynniki, które doprowadziły do utworzenia potęgi Rosji i Prus; posługiwać się mapą.	– analizuje przyczyny rozwoju państw ościennych Rzeczypospolitej – wyjaśnia znaczenie klęski pod Wiedniem dla Turcji	a) miniwykład, praca z podręcznikiem, praca indywidualna i grupowa uczniów, poker kryterialny b) podręcznik, gra dydaktyczna – poker, mapa Europy w XVIII w., tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń

3. Konflikty Rzeczypospolitej w XVII wieku	2	<p>a) Zygmunt III Waza, Władysław IV, Jan Kazimierz, J. K. Chodkiewicz, S. Żółkiewski, B. Chmielnicki, J. Wisnowiecki, Karol X Gustaw, S. Czarniecki, J. Sobieski</p> <p>b) 1600, 1610, 1620–21, 1632–34, 1648–54, 1654–56, 1655–60, 1683, 1699</p> <p>c) polityka zagraniczna Rzeczypospolitej za panowania Zygmunta III i Władysława IV, powstanie na Ukrainie; Zaporozie, kozacy, Sicz, ataman, kozacy rejestrowi, odsiecz wiedeńska</p>	<p>Zna: daty, postacie władców, i hetmanów. Rozumnie: przyczyny, które doprowadziły do wojen ze Szwecją, Rosją, Turcją i wybuchu powstania Chmielnickiego. Potrafi: opisać najważniejsze etapy konfliktów, lokalizuje na osi czasu najważniejsze bitwy, lokalizuje na mapie, posługuje się pojęciami.</p>	<p>– przedstawia ostateczne rozstrzygnięcia toczonej wojny, wykorzystując tekst, źródłowy, mapę i oś czasu</p>	<p>a) rozmowa naucząca, praca z filmem („Potop”, „Ogniem i mieczem”), praca z tekstem źródłowym, mapą, osią czasu b) podręcznik, ilustracje, oś czasu, tekst źródłowy, film „Potop” z 1974 r. oraz „Ogniem i mieczem” z 1999 r. – oba w reż. S. Hoffmana, zeszyt ćwiczeń</p>
4. Przemiany w Rzeczypospolitej w XVII w.	1	<p>a) Władysław IV, Jan Kazimierz, M. K. Wisnowiecki, Jan Sobieski</p> <p>c) konsekwencje wojen prowadzonych w XVII w. dla gospodarki, ustroju i społeczeństwa Rzeczypospolitej; oligarchia magnacka, <i>liberum veto</i>, banicja, infamia, rokosz, konfederacja, latyfundi</p>	<p>Zna: władców, pojęcia. Rozumnie: przyczyny kryzysu gospodarczego i politycznego w Rzeczypospolitej w XVII w. Potrafi: wyjaśnić jak doszło do ukasztowania się oligarchii magnackiej, wyjaśnia zasadę <i>liberum veto</i>.</p>	<p>– omawia przyczyny kryzysu politycznego z wykorzystaniem tekstu źródłowego – ocenia sytuację społeczno-gospodarczo-polityczną Rzeczypospolitej w XVII w.</p>	<p>a) pogadanka, praca metodą dramy (obrazy sejmowe z zastosowaniem zasady <i>liberum veto</i>), praca z tekstem źródłowym b) podręcznik, ilustracje, mapa, <i>Poczet królów i książąt polskich</i></p>
5. Kultura baroku	1	<p>a) Caravaggio, Rubens, Rembrandt, Vermeer, C. Monteverdi, J. S. Bach, J. F. Haendel, F. Bacon, Kartezjusz, J. Locke, I. Newton</p> <p>c) różnorodność kultury baroku, czło-wiek i jego miejsce w otaczającym go świecie; empiryzm, racjonalizm</p>	<p>Zna: twórców kultury i sztuki baroku oraz ich dzieła. Rozumnie: pojęcia „empiryzm” i „racjonalizm”. Potrafi: wymienić twórców i ich dzieła, poglądy myślicieli; wyjaśnić, czym charakteryzował się barok.</p>	<p>– omawia różnorodność kultury baroku, posługując się konkretnymi przykładami</p>	<p>a) rozmowa naucząca, praca w grupach, frag-menty utworów muz. b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, ilustracje, fotografie, nagrania muzyczne, zeszyt ćwiczeń</p>

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
6. Kultura barokowo-sarmacka w Rzeczypospolitej	1	b) 1724 c) natchniony nietolerancji w Rzeczypospolitej, ideologia sarmacka; kalwaria, portrety trumienne, apostazia, ateista, sarmatyzm, konserwatyzm, ksenofobia, nietolerancja, przedmurze chrześcijaństwa.	Zna: datę zamieszek w Toruniu. Rozumie: pojęcia – przedmurze chrześcijaństwa, ksenofobia, nietolerancja, specyfikę sarmatyzmu. Potrąfi: wyjaśnić, czym charakteryzował się sarmatyzm, polski barok, znaczenie pojęć.	– omawia wpływ ideologii sarmackiej na kulturę, oświatę i życie codzienne szlachty	a) rozmowa nauuczająca, praca z tekstem źródłowym; wycieczka do obiektu z cechami baroku b) podręcznik, <i>Życie polskie w dawnych wiekach w. tożskielego</i> , ilustracje, zeszyt ćwiczeń
7. Rządy saskie w Rzeczypospolitej	1	a) August II Mocny, Stanisław Leszczyński, August III b) 1717, 1732, 1736 c) negatywne i pozytywne skutki wyboru Sasów na władców Rzeczypospolitej; detronizacja, Sejm Niemy, przymierze trzech czarnych orłów	Zna: daty, pojęcia, władców Rzeczypospolitej. Rozumie: negatywne i pozytywne skutki panowania Sasów. Potrąfi: wyjaśnić konsekwencje wyboru Wettinów na tron polski; rolę Stanisława Leszczyńskiego, znaczenie powiedzeń „Jedni do Sasa, drudzy do Łasa” oraz „Za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasą”.	– omawia politykę zagraniczną Augusta II Mocnego – ocenia okres panowania Augusta III w Rzeczypospolitej, korzystając z tekstów źródłowych	a) wykład, praca z podręcznikiem, tekstem źródłowym, mapą b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, <i>Poczet królów i książąt polskich</i>
Rozdział V. Świat I Rzeczypospolita w dobie oświecenia					
1. Oświecenie – przełom umysłowy	1	a) Wolter, J. J. Rousseau, Monteskiusz, D. Diderot, A. Smith b) idee epoki oświecenia, stosunek filozofów oświecenia do państwa i władzy, oświata, odkrycia i wynalazki; styl klasycystyczny, racjonalizm, empiryzm, deizm, ateizm, suwerenność, Encyklopedia, trójpodział władzy, prawa naturalne,	Zna: filozofów oświecenia i ich teorie, naukowców i ich wynalazki. Rozumie: ideologię oświecenia. Potrąfi: wyjaśnić, czym charakteryzowało się oświecenie, stosunek filozofów do otaczającego świata, rolę oświaty w dobie oświecenia.	– analizuje tekst źródłowy i na jego podstawie omawia znaczenie oświecenia dla rozwoju wiedzy o otaczającym świecie	a) pogadanka, portfolio, praca w grupach, praca z tekstem źródłowym b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, materiały

<p>uczniów z potrfo- lio, zeszyt ćwiczeń</p>	<p>a) wykład, dyskusja, praca z tekstem źródłowym b) podręcznik, straske źródłowy, ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń</p>	<p>– omawia konsekwencje rewolucji agrarnej i przemysłowej dla społeczeństwa</p>	<p>– omawia system władzy w Stanach Zjednoczonych, opierając się na tekście konstytucji – wyjaśnia udział Polaków w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych</p>	<p>– omawia konsekwencje rewolucji agrarnej i przemysłowej dla społeczeństwa</p>	<p>– omawia system władzy w Stanach Zjednoczonych, opierając się na tekście konstytucji – wyjaśnia udział Polaków w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych</p>	<p>– omawia konsekwencje rewolucji agrarnej i przemysłowej dla społeczeństwa</p>
<p>2. Anglia, Austria i Prusy w epoce oświecenia</p>	<p>1</p>	<p>liberalizm gospodarczy, wolny rynek, wolna konkurencja</p> <p>a) Fryderyk II Wielki, Józef II b) 1765, 1769 c) rozwój gospodarczy a absolutyzm oświecony, konsekwencje rewolucji agrarnej i przemysłowej dla społeczeństwa, rewolucja przemysłowa w Anglii, reformy w Austrii i Prusach; absolutyzm oświecony, burżuazja, proletariariat, rewolucja agrarna, rewolucja przemysłowa</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, władców Prus i Austrii, wprowadzone przez nich reformy, wynalazki i odkrycia Rozumie: na czym polegała rewolucja przemysłowa w Anglii Potrafi: wyjaśnić, na czym polegał absolutyzm oświecony, z czego wynikała potęga Prus, czym była rewolucja agrarna.</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, główne hasła Deklaracji niepodległości. Rozumie: przyczyny, które skłoniły kolonistów do podjęcia walki. Potrafi: wyjaśnić przyczyny buntu w koloniach, opisać przebieg walk o niepodległość, wyjaśnić udział Polaków, posługiwać się pojęciami, lokalizować na mapie.</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, główne hasła Deklaracji niepodległości. Rozumie: przyczyny, które skłoniły kolonistów do podjęcia walki. Potrafi: wyjaśnić przyczyny buntu w koloniach, opisać przebieg walk o niepodległość, wyjaśnić udział Polaków, posługiwać się pojęciami, lokalizować na mapie.</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, główne hasła Deklaracji niepodległości. Rozumie: przyczyny, które skłoniły kolonistów do podjęcia walki. Potrafi: wyjaśnić przyczyny buntu w koloniach, opisać przebieg walk o niepodległość, wyjaśnić udział Polaków, posługiwać się pojęciami, lokalizować na mapie.</p>
<p>3. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej</p>	<p>1</p>	<p>a) B. Franklin, T. Jefferson, K. Pulaski, T. Kościuszko b) 1776, 1787 c) sytuacja w koloniach angielskich, wybuch wojny o niepodległość, Deklaracja niepodległości i jej twórcy, Konstytucja Stanów Zjednoczonych, system władzy, Polacy w wojnie o niepodległość; republika, kongres, senat; Izba Reprezentantów</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, polityczne. Rozumie: przyczyny, polityczne. Potrafi: polityczne.</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, polityczne. Rozumie: przyczyny, polityczne. Potrafi: polityczne.</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, polityczne. Rozumie: przyczyny, polityczne. Potrafi: polityczne.</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, polityczne. Rozumie: przyczyny, polityczne. Potrafi: polityczne.</p>
<p>4. Francja w okresie rewolucji (1789–1799)</p>	<p>2</p>	<p>a) Ludwik XVI, M. Robespierre, J. Danton, Napoleon Bonaparte b) 14.07.1789, 1792, 1795, 1799 c) Sytuacja Francji za Ludwika XVI, postulat zwolania Stanów Generalnych, stan trzeci, rewolucja w Paryżu; Stary Generał, Zgromadzenie Narodowe, Zgromadzenie Konstytucyjne, Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela, jakobini, rewolucja społeczna, monarchia konstytucyjna; ugrupowania i kluby polityczne, stracenie Ludwika XVI, rządy jakobinów, przejęcie władzy przez dyktatoriat; monarchiści, dyktatura, terror, rojalisci, dyktatoriat; trybunał rewolucyjny</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia, kluby polityczne. Rozumie: przyczyny wybuchu rewolucji, na czym polegał terror, rządy jakobinów, konsekwencje stracenia króla. Potrafi: wyjaśnić, jakie czynniki miały wpływ na wybuch rewolucji, znaczenie zdobycia Bastyli, przyczyny upadku monarchii i ustanowienia republiki; lokalizuje wydarzenia na osi czasu, wyjaśnić przyczyny upadku jakobinów i przejęcie władzy przez dyktatoriat; przyczyny przejęcia władzy przez Napoleona</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia, kluby polityczne. Rozumie: przyczyny wybuchu rewolucji, na czym polegał terror, rządy jakobinów, konsekwencje stracenia króla. Potrafi: wyjaśnić, jakie czynniki miały wpływ na wybuch rewolucji, znaczenie zdobycia Bastyli, przyczyny upadku monarchii i ustanowienia republiki; lokalizuje wydarzenia na osi czasu, wyjaśnić przyczyny upadku jakobinów i przejęcie władzy przez dyktatoriat; przyczyny przejęcia władzy przez Napoleona</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia, kluby polityczne. Rozumie: przyczyny wybuchu rewolucji, na czym polegał terror, rządy jakobinów, konsekwencje stracenia króla. Potrafi: wyjaśnić, jakie czynniki miały wpływ na wybuch rewolucji, znaczenie zdobycia Bastyli, przyczyny upadku monarchii i ustanowienia republiki; lokalizuje wydarzenia na osi czasu, wyjaśnić przyczyny upadku jakobinów i przejęcie władzy przez dyktatoriat; przyczyny przejęcia władzy przez Napoleona</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia, kluby polityczne. Rozumie: przyczyny wybuchu rewolucji, na czym polegał terror, rządy jakobinów, konsekwencje stracenia króla. Potrafi: wyjaśnić, jakie czynniki miały wpływ na wybuch rewolucji, znaczenie zdobycia Bastyli, przyczyny upadku monarchii i ustanowienia republiki; lokalizuje wydarzenia na osi czasu, wyjaśnić przyczyny upadku jakobinów i przejęcie władzy przez dyktatoriat; przyczyny przejęcia władzy przez Napoleona</p>

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów I metody a) formy b) środki dydaktyczne
5. Rzeczpospolita Stanisława Augusta	1	a) Stanisław August Poniatowski, T. Rejtan b) 1767, 1768, 1772 c) sytuacja polityczna w Rzeczypospolitej przed elekcją S.A. Poniatowskiego, elekcja, inicjatywy reformatorskie, konfederacja radomska i barska, przyczyny i rozbiór Rzeczypospolitej, reformy sejmu rozbiorowego; Familia, Szkoła Rycerska, prawa kardynalne, Rada Nieustająca	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: sytuację polityczną, w jakiej znajdowała się Rzeczpospolita w XVIII w. Potrąfi: wyjaśnić, na czym polegały próby reform w państwie, dlaczego doszło do konfederacji radomskiej i barskiej, przyzyczny rozbiór, posługuje się mapą.	– analizując tekst źródłowy ocenia decyzje państw oświeceniowych dotyczącą rozbioru Rzeczypospolitej	a) pogadanka, me-toda dramy „żywy obraz”, praca z tekstem źródło-wym, praca z mapą b) podręcznik, ma-pa, ilustracje, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń
6. Sejm Wielki I Konstytucja 3 Maja	1	a) I. Potocki, Stanisław August Poniatowski, H. Koliłtaj, S. Małachowski, J. Poniatowski, T. Kościuszko b) 1789, 3 V 1791, 1792 c) sytuacja międzynarodowa Rzeczypospolitej, programy stronnictw politycznych, Konstytucja 3 Maja, przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; monarchia konstytucyjna, Straż Praw, sejm skonfederowany, konstytucja, posesjonaci, „Czarna procesja”	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: w jakim okolicznościach doszło do uchwalenia Konstytucji 3 Maja, czym jest skonfederowany sejm. Potrąfi: wymienić i omówić programy stronnictw politycznych; wymienić najważniejsze postanowienia Konstytucji; wyjaśnić pojęcia, sporządzić ciąg przyczynowo-skutkowy.	– omawia sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej przed zwołaniem Sejmu Wielkiego i po konfederacji targowickiej – ocenia udział króla w konfederacji	a) pogadanka, mapa mentalna, praca indywidualna i wspólnym frontem b) podręcznik, tekst Konstytucji 3 Maja, ilustracje, <i>Poczet królów i książąt polskich</i> , ilustracje, zeszyt ćwiczeń 7. Upadek
Rzeczpospolitej Obojga Narodów	2	a) Stanisław August, T. Kościuszko, B. Głowacki, I. Potocki, St. Małachowski, H. Koliłtaj, J. Poniatowski, J. Madaliński, J. H. Dąbrowski b) 1793, 1794, 1795 c) wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej, insurekcja kościuszkowska, przyczyny III rozbioru Rzeczypospolitej; detronizacja, insurekcja, kosynierzy, uniwersał, kapitulacja, abdykacja, emigracja	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego, udział chłopów w powstaniu. Potrąfi: wyjaśnić, dlaczego doszło do II i III rozbioru Rzeczypospolitej, omówić treść Uniwersału polonickiego, lokalizować na mapie i na osi czasu.	– omawia przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w., przedstawiając kolejne rozbiory na mapie i osi czasu	a) rozmowa naucejająca, inscenizacja improwizowana, praca z tekstem źródłowym, indywidualna i grupowa b) podręcznik, mapa „Polska w XVIII w.”, ilustracje cyklu „Panorama racławicka”, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń

8. Oświecenie w Rzeczypospolitej	1	a) I. Krasicki, J. U. Niemcewicz, F. Zabłocki, H. Kołtataj, S. Staszic, G. Piramowicz, J. i A. Zaluscy b) charakter polskiego oświecenia, inicjatywy oświeceniowe, Szkoła Rycerska, KEN, rola instytucji kościelnych, sztuka klasycystyczna: architektura, malarstwo, teatr Zna: osoby, pojęcia, inicjatywy oświeceniowe.	Rozumnie: rolę literatury i publicystyki politycznej w szerzeniu programu reform. Potrąfi: podać przykłady sztuki klasycystycznej, przedstawić polskiego oświeceniowca i ich działalność reformatorską, omówić zmiany w oświacie.	– przedstawia wpływ myślicieli europejskiego oświecenia na rozwój idei reformatorskich w Rzeczypospolitej	a) pogadanka, praca w grupach b) podręcznik, ilustracje, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń
Powtórzenie wiadomości z rozdziałów III i IV	1				
Praca klasowa	1				
Rozdział V. Europa i naród polski w pierwszej połowie XIX wieku					
Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
1. Europa w dobie rządów Napoleona	2	a) Napoleon Bonaparte b) 1804, 1805, 1812, 1813 c) od konsultatu do cesarstwa, podboje Napoleona, Koalicje antynapoleońskie, klęska Prus i Austrii, wyprawa na Moskwę, upadek Napoleona: konsulat, Kodeks Napoleona, konkordat, blokada kontynentalna, Związek Renski, Księstwo Warszawskie, bitwa narodów	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumnie: przyczyny sukcesów Napoleona. Potrąfi: wymienić kolejne zwycięstwa Napoleona, lokalizować je na mapie i osi czasu; wyjaśnić czynniki, które umożliwiły Napoleonowi uzyskanie korony, wyjaśnić, dlaczego Polacy poparli politykę Napoleona.	– omawia osiągnięcia Napoleona w polityce wewnętrznej i zewnętrznej – wyjaśnia przyczyny przewagi Francji w Europie w okresie rządów Napoleona i jej wpływ na światową domosć narodową	a) wykład, analiza SWOT, praca z mapą, praca z podręcznikiem b) podrecznik, mapa, ilustracje, plansza do analizy SWOT, zeszyt ćwiczeń
2. Narod polski w latach 1797–1815	1	a) J. H. Dąbrowski, J. Wybicki, K. Kniaźwicz, Fryderyk August b) 1797, 1807–1815, 1809	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumnie: sytuację Polaków po rozbiorach i ich dążenia do odzyskania państwa.	– porównuje Konstytucję Księstwa Warszawskiego z Konstytucją 3 Maja	a) pogadanka, praca z tekstem źródłowym i mapą

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiagania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
3. Kongres wiedeński (1815)	1	c) Legiony Polskie, utworzenie Księstwa Warszawskiego, Konstytucja Księstwa Warszawskiego, wojna polsko-austriacka a) K. von Metternich, R. Castlereagh, K. de Talleyrand b) 1814–1815 c) postanowienia kongresu i jego skutki, utworzenie Królestwa Polskiego, mapa polityczna Europy, główne kierunki i konflikty polityki europejskiej; restauracja, legitymizm, zasada równowagi, Święte Przymierze	Potrąfi: wyjaśnić, jak doszło do utworzenia Legionów Polskich, czynniki, które doprowadziły do utworzenia Księstwa Warszawskiego, przyczyny wojny polsko-austriackiej i jej skutki; lokalizować na mapie i osi czasu. Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: zasady ustalone na Kongresie, cele realizowane przez Święte Przymierze. Potrąfi: wyjaśnić, które państwa odegrały największą rolę w trakcie obrad kongresu, wyjaśnić główne kierunki i konflikty polityki europejskiej początku XIX w.; wymienić i ocenić główne postanowienia kongresu; lokalizować na mapie.	– omawia i ocenia, w jaki sposób na kongresie została rozstrzygnięta sprawa polska	a) podręcznik, tekst źródłowy, ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń a) pogadanka, praca z podręcznikiem, tekstem źródłowym, mapą b) podręcznik, ilustracje, tekst źródłowy, mapa, zeszyt ćwiczeń
4. Społeczeństwo polskie w latach 1815–1830	1	a) W. I. Niemojowski, W. Łukasinski b) 1815–1830 c) sytuacja Polaków w zaborze austriackim, sytuacja w Królestwie Polskim i w zaborze pruskim, ugrupowania i opozycja w sejmie, działalność spiskowa, tajne organizacje	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: różnice i sytuację Polaków w trzech zaborach. Potrąfi: scharakteryzować i wskazać różnice między Wielkim Księstwem Poznańskim, Rzeczpospolitą Krakowską i Królestwem Polskim; wyjaśnić, na czym polegał konflikt polsko-rosyjski; lokalizować na mapie i osi czasu.	– analizuje, czym różniło się Księstwo Warszawskie od Kongresówki i innych zaborów	a) praca z podręcznikiem, pogadanka, praca z mapą b) podręcznik, ilustracje, mapa, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń

<p>5. Powstanie listopadowe (1830–1831)</p>	<p>2</p>	<p>a) P. Wysocki, J. Chłopicki, I. Pradzyński, J. Skrzynecki, J. Bem, H. Dębinski, J. Krukowiecki, J. Sowiński b) 29 XI 1830 c) przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne wybuchu powstania, władze powstańcze, przebieg powstania, upadek, represje popowstańciewe</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: przyczyny wybuchu i upadku powstania listopadowego. Potrafi: wyjaśnić, jakie były powody wybuchu powstania, postawę generałów, stosunek państw europejskich do powstania, następstwa klęski; lokalizować na mapie najważniejsze bitwy powstania.</p>	<p>– opisuje powody wybuchu, przebieg i przyczyny klęski powstania, analizując tekst źródłowy i pracując z mapą</p>	<p>a) pogadanka, metoda symulacji, praca z tekstem źródłowym, praca z mapą b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, ilustracje, zeszyt ćwiczeń</p>
Rozdział VI. Europa i naród polski od Wiosny Ludów do powstania styczniowego					
<p>1. Przemiany w Europie w pierwszej połowie XIX wieku</p>	<p>1</p>	<p>a) J. Watt, R. Fulton, A. Volt, G. Stephenson, W. Hugo, W. Scott, G. Byron, A. Mickiewicz, F. Chopin, K. Marks, F. Engels, R. Owen, K. Fourier c) nauka, technika i kultura w I poł. XIX w., kolonializm, warunki życia społeczeństwa, pogłębianie się różnic klasowych, rewolucja przemysłowa, nowe kierunki myślowe i artystyczne, liberalizm, socjalizm, komunizm, związki zawodowe, romantyzm</p>	<p>Zna: osoby i ich dzieła, pojęcia. Rozumie: przyczyny rewolucji przemysłowej, to, jak wynalazki techniczne wpłynęły na rozwój przemysłu i warunki życia ludności, czym charakteryzowała się gospodarka surowcowa w koloniach, znaczenie nowych ideologii. Potrafi: przedstawić kolejne etapy rozwoju przemysłowego; wymienić najważniejsze wynalazki i ich twórców, nowe ideologie, twórców kultury i ich dzieła.</p>	<p>– wyjaśnia etapy tworzenia się pierwszych organizacji robotniczych – omawia zmiany społeczne, wywołane przez rewolucję przemysłową</p>	<p>a) pogadanka, praca z linią czasu, praca indywidualna i grupowa b) podręcznik, ilustracje, mapa, teksty źródłowe, <i>Encyklopedia odkryć i wynalazków</i>, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>2. Społeczeństwo polskie 1831–1846</p>	<p>1</p>	<p>a) A. J. Czartoryski, C. K. Norwid, A. Mickiewicz, J. Słowacki, Z. Krasiński, E. Dembowski, J. Szela, P. Ściegienny, Sz. Korski b) 1831, 1846 c) represje popowstańciewe, Wielka Emigracja i jej nurty, powstanie krakowskie, rabacja galicyjska, emisariusz</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: przyczyny Wielkiej Emigracji. Potrafi: opisać represje popowstańciewe; wymienić główne nurty Wielkiej Emigracji; opisać rabację galicyjską, powstanie krakowskie; lokalizować na mapie.</p>	<p>– wyjaśnia różnice między Towarzystwem Demokratycznym Polskim a Hotelem Lambert – opisuje i analizuje przebieg rabacji galicyjskiej – przedstawia przebieg powstania krakowskiego</p>	<p>a) rozmowa nauuczająca, praca w grupach, praca z mapą b) podręcznik, mapa, ilustracje, teksty źródłowe, zeszyt ćwiczeń</p>

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
3. Wiosna Ludów (1848–1849)	2	a) Napoleon III, Franciszek Józef, J. Bem, K. Metternich, L. Kossuth, L. Mierosławski; b) 1848–1849 c) wydarzenia we Francji, Berlinie, Niemczech, w krajach włoskich, powstanie węgierskie, udział Polaków, skutki Wiosny Ludów; demonstracja, monarchiści, burżuazja; Wiosna Ludów w zaborze austriackim, konflikt niemiecko-polski w zaborze pruskim, znaczenie Wiosny Ludów na ziemiach polskich; serwituty	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: przyczyny rewolucji i powstań zbrojnych w latach 1848–1849, przyczyny konfliktu niemiecko-polskiego; rozumie, dlaczego w Galicji nie doszło do wybuchu walk. Potrafi: wyjaśnić przyczyny i skutki Wiosny Ludów, udział Polaków, znaczenie Wiosny Ludów; lokalizować na mapie, opisać przebieg walk w Wielkopolsce; omówić sytuację w Galicji; wskazać skutki Wiosny Ludów dla Polaków w zaborze pruskim i austriackim; lokalizować na mapie.	– opisuje przebieg powstania na Węgrzech; rewolucję we Francji, przebieg wydarzeń w krajach niemieckich, omawia przebieg Wiosny Ludów na ziemiach polskich	a) rozmowa nauczająca, praca z podręcznikiem, praca z mapą, pogadanka, praca z tekstem źródłowym, cicha praca uczniów z kartami pracy, karty pracy b) podręcznik, mapa, teksty źródłowe, zeszyt ćwiczeń
4. Powstanie styczniowe (1863–1864)	2	a) Aleksander II, A. Wielopolski, J. Dąbrowski, L. Mierosławski, M. Langiewicz, R. Traugott b) 22–23 I 1863 c) postawy Polaków wobec kryzysu władzy w Rosji, „biali” i „czerwonii”, panstwo podziemne, branka, przebieg i upadek powstania, jego znaczenie	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: przyczyny i skutki powstania styczniowego, znaczenie powstania dla utrzymania siłowości narodowej Polaków. Potrafi: opisać sytuację Polaków przed wybuchem powstania i sytuację w Rosji; wyjaśnić, w jakich okolicznościach doszło do wybuchu powstania; wyjaśnić znaczenie powstania, lokalizować na mapie.	– porównuje program „białych” i „czerwonych” w sprawie odzyskania niepodległości – opisuje przebieg powstania, lokalizując na mapie tereny walk	a) rozmowa nauczająca, metoda symulacji, praca w grupach, praca z mapą b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, ilustracje, zeszyt ćwiczeń
Powrótzenie wiadomości z rozdziałów V i VI	1				
Praca klasowa	1				

Rozdział VII. Świat i Polacy w drugiej połowie XIX wieku				
1. Europa w drugiej połowie XIX wieku	1	<p>a) G. Garibaldi, Wiktor Emanuel II, O. Bismarck b) 1870, 1871 c) Europa po wojnie krymskiej, sytuacja społeczno-polityczno-kulturowa w Italii, rywalizacja prusko-austriacka o przewoźdzenie krajom niemieckim, wojna z Francją i zjednoczenie Niemiec; nowy układ sił w Europie; „czerwone koszule”, depe- sza emska</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: przyczyny zjednoczenia Niemiec i Włoch. Potrąfi: wyjaśnić sytuację polityczną w Europie po wojnie krymskiej, rolę G. Garibaldiiego, O. von Bismarcka w procesie zjednoczenia Niemiec; politykę zagraniczną Bismarcka.</p>	<p>- omawia kolejne etapy walk o zjednoczenie Włoch - omawia etapy zjednoczenia Niemiec - omawia nową mapę, tekst źródłowy, karty prasowe, ilustracje, zeszyt ćwiczeń</p>
2. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej w XIX wieku	1	<p>a) A. Lincoln, W. Sherman, R. Lee, J. Davis, U. Grant b) 1861–1865 c) rozwój Stanów Zjednoczonych – państwo budowane od podstaw, przyczyny i skutki wojny secesyjnej, tworzenie nowego „narodu amerykańskiego”, ekspansja terytorialna Stanów Zjednoczonych; secesja, Jankesi, niewolnictwo</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: różnice między Poludniem a Północą, przyczyny konfliktu, sytuację Indian i niewolników. Potrąfi: wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu wojny secesyjnej, skutki wojny, lokalizować wydarzenia na mapie.</p>	<p>a) rozmowa nauuczająca, praca z wybranym fragmentem filmu b) podręcznik, mapa, fragment filmu „Północ-Poludnie” w reż. R. T. Heffrona z 1986 r., zeszyt ćwiczeń</p>
3. Gospodarka, nauka i kultura od połowy XIX wieku	2	<p>a) K. F. Benz, G. Daimler, H. Ford, bracia Wright, K. Darwin, W. Roentgen, M. Skłodowska-Curie, L. Pasteur c) gospodarcze, społeczne i ekonomiczne przyczyny powstawania organizacji robotniczych, kształtowanie się kolejnych warstw i klas społecznych, urbanizacja miast, wynalazki, komunikacja i łączność, nauka i kultura, przemiany ideowe</p>	<p>Zna: osoby i ich wynalazki, odkrycia i dokonania. Rozumie: skutki stosowania nowoczesnych rozwiązań technicznych dla rozwoju przemysłu, urbanizacji miast, zmian gospodarczych i społecznych. Potrąfi: przedstawić odkrywców i ich wynalazki, zna osiągnięcia w dziedzinie komunikacji, łączności, nauce i kulturze, wymienia nowe ideologie.</p>	<p>a) pogadanka, metoda linii czasu, praca w grupach, praca wspólnym frontem b) podręcznik, <i>Encyklopedia Odkryć i Wynalazków</i>, zeszyt ćwiczeń</p>

<p>Temat lekcji</p>	<p>Liczba godzin</p>	<p>Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia</p>	<p>Osiągnięcia ucznia – podstawowe</p>	<p>Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe</p>	<p>Opis procedur osłagania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne</p>
<p>4. Przemiany gospodarcze i społeczne na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX wieku</p>	<p>1</p>	<p>a) H. Cegielski, L. Kronenberg c) różnicowanie rozwoju gospodarczego ziem polskich w poszczególnych zabiorach, okręgi i zagłębia przemysłowe, rozwój sieci kolejowej, zmiany w technice uprawy ziemi, zmiany w położeniu poszczególnych grup społecznych, emigracja</p>	<p>Zna: rozmieszczenie zagłębi przemysłowych na ziemiach polskich, główne gałęzie przemysłu rozwijane na ziemiach polskich, osiągnięcia L. Konenberga i H. Cegielskiego. Rozumie: pojęcia emigracja, praca organiczna, przyczyny różnicowania gospodarczego ziem polskich w ramach poszczególnych państw zaborczych. Potrąfi: wskazać na mapie główne ośrodki przemysłowe na ziemiach polskich, opisać rozwój sieci kolejowej na ziemiach polskich, scharakteryzować grupy społeczne społeczeństwa polskiego u schyłku XIX w., podać główne kierunki polskiej emigracji.</p>	<p>– odczytuje dane z diagramu statystycznego i wyprowadza wnioski na tej podstawie, – omawia rolę pracy organicznej w rozwoju społeczeństwa polskiego – potrafi wyjaśnić przyczyny polskiej emigracji i odczytać z mapy jej wielkość</p>	<p>a) praca w grupach, analiza źródeł tekstowych, kartograficznych i danych statystycznych b) podręcznik, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>5. Polacy i zabory w drugiej połowie XIX wieku</p>	<p>2</p>	<p>a) M. Drzymała, M. Konopnicka, B. Prus, H. Sienkiewicz, St. Wyspiański, I. Łukasiewicz, J. Matejko c) w obronie języka i ziemi, praca organiczna, kółka samokształceniowe, solidaryzm narodowy, walka o kulturę; Kraj Przywilański, rusyfikacja, germanizacja, praca organiczna, praca u podstaw, „uniwersytet latający”, rugi pruskie, strajk szkolny, specyfika autonomii galicyjskiej, lojalizm jako nurt polityczny, Galicja oaza polskości</p>	<p>Zna: osoby i ich dzieła, osiągnięcia, postawy. Rozumie: znaczenie pracy organicznej i pracy u podstaw, czym była dla Polaków autonomia galicyjska. Potrąfi: scharakteryzować czym była walka o kulturę, opisać sytuację Polaków w zaborze pruskim, w zaborze rosyjskim, wyjaśnia metody rusyfikacji i germanizacji, opisać pojęcia, lokalizuje na mapie, wyjaśnić specyfikę autonomii, opisać twórców i ich dzieła, wyjaśnić pojęcia, lokalizować na mapie.</p>	<p>– omawia politykę germanizacyjną Niemiec i rusyfikację na ziemiach polskich – porównuje sytuację Polaków w Galicji do sytuacji w zaborze pruskim i rosyjskim</p>	<p>a) pogadanka, praca w grupach b) podręcznik, tablica porównawcza, mapa, teksty źródłowe, zeszyt ćwiczeń</p>

6. Narodziny partii politycznych na ziemiach polskich	1	<p>a) R. Dmowski, L. Waryński, J. Piłsudski, R. Luksemburg, F. Dzierżyński</p> <p>b) 1892, 1895</p> <p>c) kwestia robotnicza, konflikty narodowe na ziemiach polskich, rewolucjoniści, PPS, SDKPiL, LN, PSL, ruch narodowy i ludowy, „endecja”, narodowcy, terroryzm, nowoczesny ruch polityczny</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia.</p> <p>Rozumie: jaka była sytuacja robotników.</p> <p>Potrąfi: wyjaśnić przyczyny powstania organizacji robotniczych i politycznych; wymienić przywódców i programy partii; postulować się pojęciami i mapą.</p>	<p>– wyjaśnia różnice programowe między partiami robotniczymi, narodowymi i ludowymi; wyjaśnia, dlaczego powstał ruch ludowy</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, praca w grupach, praca z tekstem źródłowym</p> <p>b) podręcznik, tekst źródłowy, ilustracje, mapa</p>
7. Kolonializm w XIX w.	1	<p>c) polityka kolonialna Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji, Hiszpanii, Portugalii, Holandii, komunikacja międzykontynentalna, budowa kanałów</p>	<p>Zna: główne cechy polityki kolonialnej państw europejskich.</p> <p>Rozumie: skutki ekspansji kolonialnej.</p> <p>Potrąfi: wskazać na mapie imperia kolonialne i ich posiadłości.</p>	<p>– potrąfi scharakteryzować politykę kolonialną Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, praca z mapą, praca indywidualna uczniów</p> <p>b) podręcznik, mapa, ilustracje</p>
Powtórzenie wiadomości z rozdziału VII					